

ВОРНИЦА

Първият брой на вестника е отпечатан в Цариград на 2.І.1876 г.

Година 138 • юни 2014 • брой 6 • 0,30 лв. • Най-старият български седмичник

Покайте се и всеки
от вас нека се кръсти
в името на Исус Христос
за прощение на греховете
ви. И ще приемете дара
на Светия Дух.

Деяния 2:38

През месец юни, седем седмици след Възкресение, честваме деня на Петдесетница. Като християни неминуемо си задаваме въпроси във връзка с този празник. Още в деня, когато Господ Исус се явява възкръснал на учениците си, Той ги благославя с думите: „Приемете Светия Дух“ (Йоан 20:22). А преди да се възнесе в небесата, им заръчва да не напускат Ерусалим, да останат в неразривно общение по между си и да очакват сила и кръщение със Светия Дух: „Ще бъдете кръстени със Светия Дух не след много дни“ (Деяния 1:5).

Апостолите спазват Неговата заповед и обещанието на Господа се изпълнява. В деня на юдейския празник *Хаг Хакацир* („празник на жътвата“), определен като втори голям празник според Закона (Изм. 23:16), пред къщата, където те са събрани, се случва нещо необикновено. Появява се шум от небето като шума на вятър, появяват се огнени сияния над главите на учениците, те започват да говорят спонтанно на чужди езици, които не са изучавали. Но тези езици са познати на някои от чуждестранните гости на празника – юдеи и хора от езически народи, приели юдаизма – от Гърция, Персия, Мала Азия, Северна Африка. Разбираме, че тук явно става въпрос за предсказаното от Господ Исус *кръщение със Светия Дух*. С него се ознаменува началото на разпространението на Евангелието между всички народи.

Този момент е неповторим в историята като акт на раждане на Новозаветната църква. Свръхестественият начин на проявление на Светия Дух чрез учениците показва особената и неоспорима власт, с която те са натоварени да изпълнят Неговата мисия в света, като свидетели на възкръсналия Христос.

Същевременно евангелист Лука определя това явление като *изпълване със Светия Дух*: „И те всички се изпълниха със Светия Дух“ (Деяния 2:4).

Нека се опитаме да разберем как това уникално явление, свързано с началото на изключителна-

та мисия на апостолите, се отразява по-нататък в един по-широк аспект на всички повярвали в Исус Христос. Докато апостол Петър проповядва, едно мнозинство от хора преживява нещо, което се описва като „ужилване в сърцето“. Те тревожно задават въпроса: „Какво да правим?“

апостолите на Петдесетница. Това, което апостол Петър обещава на тези, които го слушат с вяра, е дара на Светия Дух, който апостолите вече бяха приели в онази паметна, но невидима за света среща с Господа на Възкресение (Йоан 20:22). Светият Дух е изпълнител и неотменим дар на новороденото, покаянното и кръщението в името на Исус Христос.

Неотменимият дар

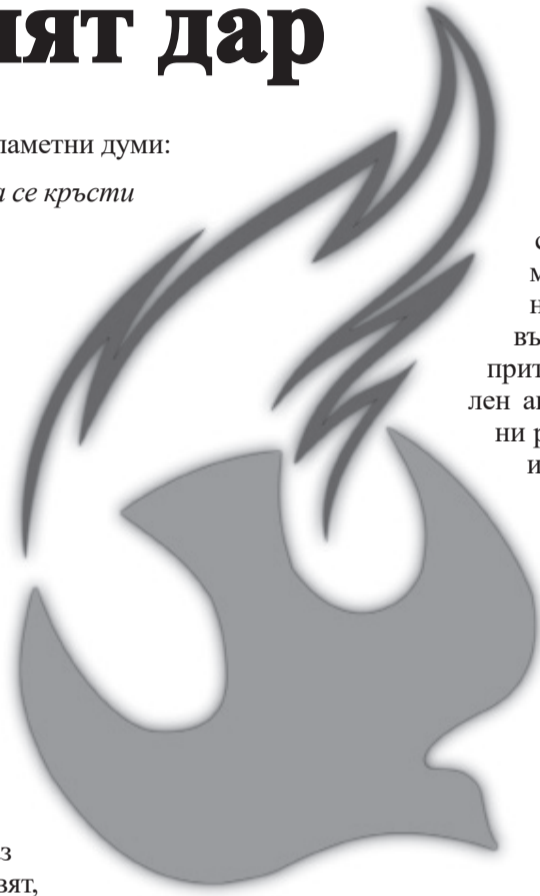
Тогава апостолът изрича тези паметни думи:

Покайте се и всеки от вас нека се кръсти в името на Исус Христос за прощение на греховете ви. И ще приемете дара на Светия Дух (Деяния 2:38).

Какво означава това?

„Ужилването“ означава пораждане на съзнание за грях и вина поради действието на Светия Дух чрез Словото. Означава съживяване на закръпнала съвест. Означава и лъч надежда, че нещо може да се поправи. Означава, че в този момент Светият Дух свежда на мнозина Своя дар на новородение и първи кънове на вяра от слушане на Божието Слово. Това, с което апостол Петър предизвиква тези хора, е да дадат израз на искрено покаяние. Да го изявят, като се кръстят чрез вода в името на Исус Христос. Същевременно им говори за *приемане на дара на Светия Дух*.

Приемане на дара на Светия Дух не означава, че на тях ще се случи същото, което се е случило с

не във вярата и развитие на дарби за служба в Църквата и в света за Божия слава в Исус Христос.

П-р Данаил ИГНАТОВ

Светли спомени

Радостно и насърчително е да си спомняме онези, които са работили усърдно за Божието дело и са оставили след себе си плодове, които не се забравят. Такъв светъл спомен е животът и делото на мисионерката Елизабет Кларк.

Баща ѝ е мисионерът Джеймс Кларк, геолог по образование. Той пристига в България през 1859 г. на 27-годишна възраст и остава тук до смъртта си през 1916 г. Хората в България толкова много го обикнали, че побългарили името му и го наричали *Яков*.

Заслугите на Джеймс Кларк към българския народ са много. Най-голямата от тях е, че успява да вдъхне у своите деца любов към българите. Неговият син става мисионер в Македония, внукът му поставя началото на българо-американските културни връзки, а Елизабет Кларк създава детските градини в България – епохално дело, което няма равно на себе си.

Елизабет Кларк е родена на 1 юни 1868 г. в Пловдив. Нейни-

ят рожден ден съвпада с Деня на детето. По този случай на 1 юни т.г. пред паметника на Джеймс и Елизабет Кларк се събраха редица представители на Първа евангелска църква и на Сдружение „Елизабет Кларк и Пенка Касабова“ за специално възпоменание на делото на Елизабет Кларк.

Получила солидно образование за детска учителка в Америка, през 1898 г. тя се завръща в Самоков и открива първата частна детска градина с 15 деца. Най-върлият противник на нейното начинание е местният владика. Според него в детската градина се провежда „протестантска пропаганда“.

През 1900 г. мис Кларк се премества в София и с неописуем идеализъм открива детска градина в не особено подходящо помещение на улиците „Неофит Рилски“ и „Белчев“. До обяд в работата с деца ѝ помагат двестри курсистки, а следобед тя ги обучава за детски учителки.

Следва на 4 стр.

20 години

Българско библиейско дружество

На 22 май във Военния клуб в София се проведе тържество за представяне на новия превод на Библията и отпразнуване на годишнината от основаването на Българско библиейско дружество.

Двадесет години! Много ли е това или е малко? Поколенията след нас ще отговорят. Началото беше поставено от ентузиастични, радатели на библиейското дело, представители на различни църковни общности. Дойде така очакваният ден, в който Библията престана да бъде преследвана.

През 50-те години на отминалия век по време на комунистическия режим Библията беше унижавана и унищожавана, постоянно преследвана и дискриминирана. Нелегалните разпространители на Словото Божие бяха наказвани със затвор, даже и след приемането на хелзинкските документи за човешките права след 1980 г.

Това даде сериозен негативен отпечатък върху развитието на библиейското дело в България и разработването и усъвършенстването на текстовете на Свещеното писание. Библиейското дело у нас изоставаше чувствително. Това, което турското робство не успя да възпре, направи го войнстваният комунистически атеизъм. Такова е наследството към края на ХХ век.

Още след първите контакти с Обединени библиейски дружества през 1993 г. започна масово отпечатване на синодални и протестантски библии. Тогава се зароди идеята за нов превод на Писанието от оригиналните езици. С тази задача бяха ангажирани уважавани професори от Богословския факултет на Софийски университет.

Следва на 3 стр.

ХРОНИКА

Бог *Incognito*

През вече доста далечната 1995 г. американската поп изпълнителка Джоун Озбърн изпълнява своята нова песен *One of Us* – част от нейния албум *Relish*. До края на годината песента е на 40-о място в класациите, а през 2007 г. телевизия *VH1* я поставя на 54 място сред стоте най-добри песни на 90-те години. Текстът гласи:

♪ *If God had a name, what would it be?*
♪ *And would you call it to his face?*
♪ *If you were faced with him in all his glory,*
♪ *What would you ask if you had just one question?*
(„Ако Бог имаше име, какво ли би било то? / И би ли го произнесъл? / Ако застанеш пред Него в цялата Му слава, / какво би попитал, ако имаш право само на един въпрос?“)

♪ *If God had a face what would it look like?*
♪ *And would you want to see,*
♪ *If seeing meant that you would have to believe*
♪ *In things like heaven, and in Jesus,*
♪ *And the saints, and all the prophets?*
(„Ако Бог имаше лице, какво ли би било то? / И би ли поискал да го видиш, / ако виждане означава да върваш / в неща като небе, Исус, светии и пророци?“)

И тогава идва припевът:

♪ *What if God was one of us*
♪ *Just a slob like one of us*
♪ *Just a stranger on the bus*
♪ *Trying to make his way home*
(„Ами ако Бог беше един от нас? / Просто един несретник като един от нас? / Просто непознат в автобуса, / който се прибира у дома?“)

Написана и изпълнявана от нехристияни, песента изключително точно улавя един важен въпрос. Има ли Бог нещо общо със случващото се в света? Има ли Той представа какво изпитваме ние? Посланието на християнската вяра дава еднозначен и категоричен отговор. Новият Завет казва, че Бог влиза в света и се разкрива чрез Исус Христос. Но това разкриване съдържа в себе си и едно скриване. Преди Възкресението дори най-близките Му хора – Мария, от която Той се ражда; Йосиф, който Го държи в ръцете си; учениците, които три години живеят заедно с

Него – не са в състояние да разберат, че сред тях е Яхве, Богът, към Когото всеки ден отправят своята *Шема*: „Слушай, Израиле! Яхве, нашият Бог, е един Господ“ (Втор. 6:4). Хората, с които Исус се среща, са готови да Го нарекат учител, пророк, измамник в съюз с Веелзевул, Божий син, дори очаквания Месия, но не и единственият истински Бог. В този смисъл възплъщението е едновременно разкриване, но и скриване. Бог идва сред хората, живее и умира с тях и все пак прави това *incognito*.

Разбира се, днес всеки християнин изповядва, че Исус е Бог. Но Новият Завет подема темата за скритото разкриване и неочаквано я препраща в съвсем нова посока. Евангелист Матей записва една история, в която Христос се обръща към учениците си и им казва, че Той е бил гладен, жаден, странник, гол, болен и в тъмница (вж. Матей 25:32-46). Някои са се погрижили за нуждите Му, а други – не. И всички ще получат съответно своята награда или порицание за това.

Но интересното в историята е, че и двете групи изразяват учудване, че са послужили или не са послужили именно на Исус. Те не са разбрали това и питат кога се е случило. Отговорът, повторен два пъти, е многозначителен: „Понеже (не) сте направили това на ни един от тия най-скромните, (ни) на Мене сте го направили“ (Матей 25:40,46).

Христос съвсем ясно се идентифицира с всеки един човек. На основата на тези думи древната църква често казвала, че раздаването на милостиня е един вид „заемане на Бога“ и по този начин е най-сигурната инвестиция, от която няма как да не получим голяма печалба.

В по-ново време Майка Тереза отбелязва, че на този свят има две неща, чрез които можем съвсем физически да докоснем Бога – Господния трапеза, която е тялото и кръвта на Христос, и човекът до нас, създаден по Божий образ и подобие.

На това място темата за Бог *incognito* вече ясно идва на фокус. Много християни желаят да служат на Бога и се молят за това. Но често ние пропускаме вероятно най-голямата възможност. Бог идва при нас ежедневно, дори ежечасно в лицето на нашите колеги, съседи, дори случайните хора, които срещаме. Христос се крие и разкрива в сирийските бежанци, изгонени от Розино; в просяка, свит на обичайното си място на улицата; в продавача от кварталния магазин, откъдето редовно пазаруваме; в полунепознатия човек от църква, с когото никога не сме разменяли повече от две-три изречения. А ние не разбираме това, понеже е скрито за очите ни.

Да погледнем на обикновения, средностатистически, обезверен, често циничен, лъган и лъжещ българин като на Христос несъмнено е трудно. Но днес (а вероятно и във всяко време) това е най-нужното – по-необходимо от големите евангелизации, впечатляващите църкви или пламенните проповеди.

Какво ли би станало, ако хиляди редови християни започнат ежедневно да гледат на всеки човек, с когото ги среща providението, като на Христос в нужда, а след това да действат по съответния начин? Можем само да гадаем...

Радостин МАРЧЕВ

„Христос на опашката за топла супа“ – гравюра на стената на Центъра „Св. Франциск“ в гр. Тампа, щата Флорида, САЩ

Освежаване

Беше пролет. Една сутрин виждам в градината цвете, увехнало от пролетното засушаване, свилю листа и ги отпуснало надолу, а цветчето клюмнало встрани. Казах си, сигурно снощи съм забравил да го поляя с другите цветя. Взех лейката и го полях обилно.

Вечерта наминах пак и гледам – станало чудо! Цветето се обърнало и разперило листа нагоре, а и цветчето

се изправило и сякаш сияе от радост. То се радваше, а и аз се радвах с него. За няколко часа освежителната вода бе върнала увехналото цветенце към живота. То бе освежено, спасено!

Тази случка ме наведе на една важна мисъл. Колко пъти и в нашия духовен живот наставка засушаване, а ние увяхваме, клюмваме и застиваме! В такива минути на застой ние се

нуждаем от небесната жива вода – същата, която освежава овцете на Добрия пастир (Пс. 23:3). Нуждаем се от силата на Светия Дух, който да ни освежи, да ни насърчи и да обърне погледа ни напред.

Христос казва на самарянката: „Всеки, който пие от тази вода, пак ще ожадне, а който пие от водата, която аз ще му дам, няма да ожадне до века. Но водата, която ще му дам, ще стане в него извор на вода, която извира за вечен живот“ (Йоан 4:13-14).

Докато Исус разговаря с нея, апостолите са в град Сихар, за да напазаруват. Обикалят, разговарят с хората, но водени от мисълта, че Христос е дошъл само за чистокръвните юдеи, те не поканват нито един сихарец да дойде с тях, за да послуша и да види техния Учител. Вместо това се връщат при Него сами.

От друга страна, самаряните, които очакват с трепет Месия, веднага тръгват след задъханата жена, която развълнувано им казва: „Елате да видите човек, който ми каза всичко, което съм сторила! Да не би да е Месия?“

Те приизждат, слушат, наблюдават и се уверяват, че сред тях е дошъл очакваният Месия. После единодушно го канят да остане сред тях още известно време.

И Исус наистина отсяда цели два дни в Сихар. Изворът на живата вода е между тях и много самаряни достигат до вяра в Него (Йоан 4:39).

С течение на времето още много повярвали хора ще откриват в Господ Исус Христос извора на живата вода (вж. Йоан 7:38). Ще утоляват жаждата си и ще се освежават в Господа, а сърцата им на свой ред ще стават извор на жива вода за околните.

Днес обаче много християни изглеждат някак увехнали и клюмнали. Вместо да растат във вярата, те очакват околните да ги носят на ръце като малки деца. Искат да бъдат утешавани, насърчавани и освежавани от другите вяращи. Иначе се сърдят.

За тях авторът на Евреи пише: „Докато вие трябваше досега, според изтеклото време и учители да станете, имате нужда да ви учи някой наново най-елементарните начала на Божиите слова, и достигнахте да имате нужда от мляко, а не от твърда храна“ (Евр. 5:12).

Според ап. Павел незрелите християни не растат поради остатъците на плътското естество от своето минало като невярващи (1 Кор. 3:1-3).

Млади мъже, сдружени за Христос

С основание може да се твърди, че християните, обединени в доброволни сдружения, са допринесли повече за благо на света, отколкото всички правителства, взети заедно. Едно такова сдружение е ИМКА (*Young Men's Christian Association*), Християнското сдружение на младите мъже.

Първият доклад на ИМКА описва добре проблема, довел до основаването на сдружението: „До ден днешен не се обръща внимание на младите мъже, които са заети в производството и в бизнеса. На тях се гледа като на лишени от разум, сякаш създадени единствено да работят и да спят... без да имат време за обогатяване на духа и душата, без склонности към или поне сили за упражняването в благочестие, което е необходимо за поддържането на духовния живот.“

Някои провинциални младежи като Джордж Уилямс били ужасени от

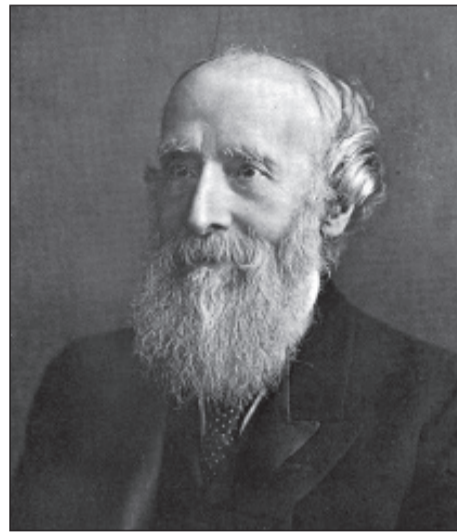
деградацията на работниците в Лондон. Уилямс, който бил изпитал едно необичайно съчетание от религиозни влияния - на британските квакери и на американския евангелист Чарлз Фини, започнал духовна дейност сред своите колеги. Скоро той спечелил много души за Христа. Енергичен и предприемчив в бизнеса, той също така се издигнал бързо до партньор в своята фирма (текстилна къща) и използвал натрупаното си богатство в подкрепа на евангелски каузи.

На 6 юни 1844 г. дванадесет мъже, почти без изключение служители от фирмата на Уилямс, се събират в неговата спалня и създават Християнското сдружение на младите мъже. Първоначалното им намерение било просто да работят заедно със служители от други текстилни къщи. Това била епохата на разцвет на еванге-

ПРЕЗ ТОЗИ МЕСЕЦ В ХРИСТИЯНСКАТА ИСТОРИЯ

лизма. Навсякъде в протестантските страни никнели сдружения, които си поставяли за цел да се справят със заплашителните последици от индустриалната революция за обществото и морала. ИМКА наели една зала и се нагърбили със задачата да просвещават и превъзпитават мъже чрез организирането на беседи, упражнения и невинни забавления.

Много видни личности застанали с авторитета си зад това дело. За известно време председател на ИМКА

бил лорд Шефсбъри (1801-1885 г.), известен политик, филантроп и социален реформатор, с изключителни приноси за подобряване на положението на работниците и душевно болните. Томас Бини, изявен проповедник и поборник за отмяна на робството, както и други евангелски водачи също оказали подкрепа.

Организацията се разраснала като полски пожар. Доста преди смъртта на Уилямс през 1905 г. тя вече имала 150 000 членове във Великобритания и половин милион в САЩ, както и хиляди клонове по целия свят.

За своето служение за благоденствието на нацията Уилямс бил удостоен от кралица Виктория с рицарско звание (титлата „сър“). Днес ИМКА е загубило силния евангелски импулс, който е имало в миналото. Независимо от това сдружението продължава да допринася за материалното и интелектуално благополучие на мъже и жени по целия свят. Макар и забравени до голяма степен днес, първоначалните надденоминационни християнски идеали положили основата на организация, която е подобрила живота на милиони хора. ■

Бележка на редакцията: Рубриката е посветена на кръгли годишнини от ключови събития в християнската история. Илюстрация: сър Джордж Уилямс (1821-1905 г.), основател на ИМКА. По материали от *Christianity.com*. Превод: Тодор ВЕЛЧЕВ.

Следва от 1 стр.

20 години ББД

Толкова подготвени преводачи на Словото едва ли ще имаме в близките десетилетия. Трудът на представителите на Богословския факултет към СУ „Св. Климент Охридски“ продължи двадесет години и в края на 2013 г. новата Библия беше издадена и посрещната с голям интерес.

Каква трябва да бъде българската Библия на XXI век? Отворена към всички! Отново би трябвало да си напомним истината, че *Писанието не е книга на Църквата, а Божие послание към всеки човек!* За да стане това, Писанието следва да е разбираемо, да говори с езика на своето време, за да има ясно послание.

Езикът на Библията трябва да изпреварва езика на времето, защото тя носи послание към бъдещето! През последните десетилетия има още един фактор, който не може да бъде пренебрегнат – интернет.

Снимки: © Стефан Миленов

Нашият народ е жаден за Божието Слово. Ние сме вестители на истината и имаме сериозна отговорност. Трябва да сме благодарни, че отново българската Библия достига до нашия народ, докосва сърцата им.

Ние сме само сеячи на Словото. Вярваме в обещанията за богата жътва. Ние сме само служители на Господаря на жътвата!

П-р Бедрос АЛТУНЯН

12. Анабаптизмът в Швейцария

Анабаптизмът е едно от крилата на т.н. *Радикална реформация*. То възниква в някои швейцарски кантони и в Германия, а после се разпространява и в други западноевропейски територии.

КОНРАД ГРЕБЕЛ И ПОЯВАТА НА АНАБАПТИЗМА В ШВЕЙЦАРИЯ

За „баща на анабаптизма“ в Швейцария се смята Конрад Гребел. Той е роден вероятно в Грюнинген, в кантона на Цюрих, около 1498 г. След като учи в три реномирани университета в Европа (в Базел, Виена и Париж), той пристига в Цюрих. Там се приобщава към групата на Цвингли, където се изучават библейските текстове на оригинален език. Гребел участва с Цвингли в диспутите през 1523 г., с които убеждават градската управа да отмени католическата меса. Но впоследствие се разочарова от недостатъчната решителност на Цвингли да наложи веднага това на практика, тъй като Цвингли от своя страна търси резултати по пътя на убеждението, а не със налагане на авторитета си и дори продължава известно време да отслужва месата по католически образец.

Основното различие, което противопоставя Гребел на Цвингли, е разбирането за детското кръщение. През 1525 г. градският съвет организира диспут по този въпрос на който Цвингли се изправя със своите аргументи на защита за детското кръщение срещу Гребел, Феликс Манц и Георг Блаурук. Съветът застава на страната на Цвингли, забранява на неговите опоненти да проповядват своето учение и издава заповед всяко бебе да бъде кръстено до осмия си ден от раждането. В резултат на това малка група около Гребел се събират нелегално в дома на Феликс Манц и приемат повторно водно кръщение. Много скоро тази група добива известност като „пре-кръстители“ или „анабаптисти“.

Гребел напуска Цюрих и започва да разпространява идеите си в съседните на града територии. Много негови последователи са преследвани, съдени и подложени на мъчителни екзекуции като изгаряне на клада и удавяне. „Чрез вода съгрешиха, чрез вода ще бъдат осъдени“ – бил аргументът на техните съдии.

БАЛТАЗАР ХЮБМАЙЕР

Друг водач на анабаптисткото движение в Швейцария, Австрия и Моравия е Балтазар Хюбмайер. Той е роден в Бавария около 1480 г. Постъпва в Университета на Фрайбург. Там успява да защити бакалавърска и магистърска степен. През 1512 г. защитава и докторска степен в Университета на Инголщад. Повлиян от срещи с различни представители на хуманизма и на Реформацията той възприема техните идеи.

БЕЛЕЖКИ ЗА РЕФОРМАЦИЯТА

През 1523 г. го откриваме вече в Цюрих като участник в диспут на страната на Цвингли срещу католиците. Много скоро след това обаче възприема позициите на анабаптизма, които смята за единствено библейски подкрепени.

Балтазар Хюбмайер; илюстрация: <http://thewardrobedoor.com>

Този нов елемент във възгледите му е свързан с известен период на пребиваване в селището Валдсхуд (по това време на австрийска територия) и сближаването му с Вилхелм Ройблин. Там през април 1525 г. Ройблин прекръщава Хюбмайер и 60 други последователи на новото учение. В последствие Хюбмайер дава богословските насоки за развитие на ново църковно общество, чрез които прави своеобразен синтез на Цвинглианската реформа, анабаптисткото учение и специфични форми на комунален живот, вече установен в някои селски райони. Валдсхуд става „анабаптистки“ град, където общинските власти налагат кръщение само след лична изповед на вяра. Но много скоро части на австрийската армия завладяват града и премахват новите порядки.

ШЛАЙТХАЙМСКАТА ИЗПОВЕД НА ВЯРА

Като първа систематизирана декларация на вяра, която се стреми да обедини анабаптистките позиции се счита *Шлайтхаймската изповед на вяра* съставена на среща на видни представители на това течение в Шлайтхайм през 1527 г. под председателството на Михаел Сатлер. Тя съдържа седем члена:

1. **Относно кръщението.** То се дава само на съзнателно покаяли се и приемащи Христовата жертва лично за техните грехове. Деца не се допускат до кръщение.

2. **Дисциплина.** Християните трябва да ходят в пътя на праведност. Този, който се отклони или падне в този път трябва да бъде изобличен до два пъти при запазване на тайната. При трето нарушение неговият грях се излага публично в събранието на вярващите и нарушителят трябва да бъде изключен.

Следва на 4 стр.

ЗА ВАС ЖЕНИ

Един вълнуващ юбилей

От 15 до 18 май 2014 г. в Сливен се проведе конференция по повод десетата годишнина от началото на програмата „Жени служат на жени“. Сто и двадесет жени, които са се обучавали по нея, се събраха в града на Сините камъни. Официални гости на конференцията бяха Уенди Уилсън, преподавател и отговорник на курса от *Entrust* (бивше ВЕЕИ: Международна мрежа за задочно библиейско обучение), председателят на ОЕЦ п-р Николай Неделчев и Ева Борджиева, секретар на Женския отдел на Обединени евангелски църкви.

Програмата има интересна предистория. По време на комунистическия режим малка група от шест жени от конгрешанската и баптистката деноминация се събират нелегално и завършват основното ниво на курса, обучавани от американски преподаватели от ВЕЕИ. След промяната Бог влага

в сърцата на няколко от тях желанието да намерят начин и да разпространят тези знания сред повечето вярващи българки. *Entrust* подава ръка за партньорство и така през 2004 г. ЖО на ОЕЦ започва обучение на първо ниво в Първа евангелска съборна църква в София. Обучаваните 40 жени са от различни части на страната, на различна възраст и от различни деноминации. Обединява ги любовта към Бога и желанието да Му служат, като израстват духовно и изграждат богоугоден характер чрез изучаване на Божието слово. Преподаватели са жени от *Entrust* и завършилилите основното ниво – Цвете Куличева, Благодатка Неделчева, Небесна Христова, Елизабета Папратилова и Нина Атанасова. След три години завършват 33 жени. През следващата година с Божия подкрепа се създават 4 нови центъра: в София, Първомай, Сливен и Русе.

Във второто ниво на обучение преподавателите и ръководителите на групи са тези, завършили първото ниво.

По-нататък от четирите центъра се роят нови девет центъра, в които служат жени от първото и второто ниво. Бог показа, че благоволява в това начинание и около 200 вярващи българки преми-

ХРОНИКА

нават курса, специално пригоден за жени, които да служат на други жени.

Сесиите на конференцията започваха с хваление и молитва. Всеки от центровете представи своята дейност чрез видеоматериали и свидетелства. Жените разказаха как Господ е променил техния личен живот в различни области: служението в местната църква, дома и семейството, общението с други жени, съветването, благовестието.

Говорителки на конференцията бяха Уенди Уилсън и Нина Атанасова от център Пловдив. Уенди се спря на прилагането на Великото поръчение на Исус (Мат. 28:16-20) за създаването на ученици. Нина Атанасова очерта как може да се разработи стратегия за обучение на водачи.

Участничките си тръгнаха със стаена в сърцата благодарност към верния Бог за грандиозното Му дело сред българските жени и с решимост да продължат да създават ученици в своите местни църкви. Защото на тези, които изпълняват Великото поръчение, Исус е обещал: „Аз съм с вас през всичките дни до свършека на века“ (Мат. 28:20).

Елка ДЖАМБАЗОВА

Светли спомени

Следва от 1 стр.

Вечерно време мис Кларк мете и мие пода на дестката градина, за да е готов за сутрешните занимания. Често няма пари и за хляб. Когато леля ѝ идва на гости и вижда тежките условия, при които работи племенницата ѝ, както и нейния голям ентузиазъм и усърдие, тя ѝ дарява значителна сума, с която мис Кларк купува място на ъгъла на улиците „Белчев“ и „Солунска“, близо до изградената вече сграда на Първа евангелска църква. Тогава това е бил краят на града, откъдето започвали нивите и градините на София.

За доста кратък срок според указанията на мис Кларк се издига триетажна сграда, предназначена за детска градина. Към нея има жилище за мисионерката и за курсистките. Американската детска градина задоволява не само нуждите на децата и техните учителки, но и през 1905 г. се превръща в културен център с немалко предимства: парно отопление, голям салон (8x9 м), който с помощта на плъзгащи се врати се пре-

върща в зала с дължина 15 м. Всичко това мис Кларк предоставя безвъзмездно, при условие в сградата да не се пуши и да се плаща на чистачката.

Мис Кларк показва далновидност в подготовката на възпитаничките си и в избора на заместничка. Това е Пенка Касабова, дъщеря на библиейския книжар Миле Касабов, насочил дъщеря си към педагогическото училище на мис Кларк. (Негов син е и поетът Гео Милев.) Мис Кларк се постаравала Пенка Касабова да получи образование в Америка, каквото самата тя е получила преди години.

Като личност Елизабет Кларк се извява с християнски характер, възплаващ библиейски морал и ценности. Не се страхува да изповядва веруването си, принципите си и убежденията си. За нея най-важното при възпитаването на детето е примерът на родителите, на учителя, на възпитателя. Детето по-лесно запомня и върши онова, което вижда да вършат другите, отколкото това, за което само чува как

трябва да се върши. Нови знания детето може да получи и когато порасне, но характер се гради сега, а не когато е късно. По-лесно е да се оправят първите стъпки на детето, отколкото да се поправят кривите пътища на възрастните.

Пенка Касабова пише за Елизабет Кларк: „Няма добродетел, която тя да не притежаваше. Никога не лъже, не се огъва пред трудностите, никога не манкира, никога не злослови, никога не се бои да каже истината, колкото и неприятна да е тя.“

Елизабет Кларк е наградена от Министерството на просветата с орден „Кирил и Методий“ I степен като заслужено признание за нейната дейност и неопценима заслуга за изграждане на българското предучилищно възпитание. Тя умира на 12 декември 1942 г. Нейните възпитанички създават „Сдружение мис Кларк и Пенка Касабова“ и тази година изразиха своята признателност към нея и нейното дело на рождения ѝ ден.

П-р Христо КУЛИЧЕВ

Следва от 3 стр.

12. Анабаптизъмът в Швейцария

3. **Относно Причастието.** В Господнята трапеца могат да участват само съзнателно кръстени. Участието в нея представлява възпоменание на Христовото тяло и кръв. Тялото и кръвта на Христос не присъстват реално в тайнството.

4. **Отделяне от Злото.** Общността на християните не може да се сдружава с този, който е непокорен и се бунтува срещу Бога. Не може да участва в делата на покварения свят, не може да участва в дела, църковни служби, срещи и светски институции, които са в противоречие с Божиите заповеди.

5. **Пастирите в Църквата** трябва да бъдат хора с добро име. Трябва да поучават, да дисциплинират, да водят в молитва и в тайнствата. Трябва да бъдат подкрепяни от Църквата, но също и дисциплинирани от нея, ако съгрешат.

6. **Относно мечта.** Светската власт и мечът са установени от Бога със заповед за въвеждане на ред и за наказание на злите. Но той е извън Христовите свършенства. Християнинът не може да упражнява насилие при каквито и да са обстоятелства.

7. **Относно клетвата.** Не трябва да се полага клетва, защото Исус забранява да се кълнем. Свидетелстването е нещо различно.

П-р Данаил ИГНАТОВ

Освежаване

Следва от 2 стр.

Нека си спомним за още една библиейска личност, в когото се изпълняват думите на Исус, че вярващият е като бликащ извор на жива вода. Той е земеделец от град Колоса. Името му е Филимон. Бог го е надарил и със земно, и с небесно богатство. Години по-рано негов роб на име Онисим е избягал в Рим и е попаднал в затвор. В същата килия лежи и апостол Павел.

Именно там, в затвора, Онисим се обръща към вярата. А след изтичането на присъдата му ап. Павел пише до Филимон, с когото се познава добре, да приеме избягалия Онисим и да го третира не като роб, а като брат в Христос.

В 7 стих от това писмо апостолът възкликва: „Имал съм голяма радост и утеха поради твоята любов, понеже сърцата на светиите се освежават чрез теб, брате!“ Сърцето на Филимон очевидно е било извор на утеха, насърчение и свежест за вярващите около Павел.

Трябва да помним обаче, че Сатана не спи. Също както в Едем и днес той съумява да посади съмнение в човешката душа. Дори и хора като пророк Илия и Йоан Кръстител не са застраховани от подобни нападения. Сатана се опитва и да изтощава духовните ни сили. Ап. Павел, който стоически е понасял мъки и страдания за Господ, в писмото до своя духовен брат Филимон го моли: „Брате, нека имам тази печалба от теб в Господа – освежавай сърцето ми в Христос!“ (ст. 20). Духовната ведрост на скромния брат Филимон служи за насърчение и освежаване на апостол Павел, чието призвание е да прогласява името на Христос (Деян. 9:15).

Молитвата ми е присъствието на животворящия Дух да ни освежава и да ни прави да растем в благодатта и познанието на Исус Христос (II Пет. 3:18). И също така с живата вода чрез нас да достигат до още много пресъхнали за живот души.

Никола С. КЪСАКОВ

Вашите дарения за вестник „Зорница“
 ■ Евангелска съборна църква (Церово) – 30 лв.
 ■ Евангелско общество (Димитровград) – 80 лв.
 ■ Евангелска съборна църква (Меричлери) – 60 лв.

■ Веселин Мирчев (Перник) – 50 лв.
 ■ Манол Байлиев (Асеновград) – 5 лв.
 ■ Анонимно (Велико Търново) – 15 лв.
 ■ Анонимно (София) – 10 лв.

Благодарим ви!

ЗОРНИЦА

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Редактор-уредник: п-р Христо Куличев

Редакционна колегия:

п-р Данаил Игнатов, п-р Станислав Алексиев, Радостин Марчев, Олег Константинов, Тодор Велчев, Влади Райчинов

Дежурен редактор: п-р Станислав Алексиев

Коректор: Милена Темкова

Предпечат: Влади Райчинов

Печат: АБА Принт ЕООД

Адрес на редакцията:

Фондация „Духовност и милосърдие“
 София 1225, ул. „Богдан Моцев“ №2
 тел.: 02/ 839 4117

ISSN 0861-3826